

# “I tu, ¿què votaràs a les properes eleccions?”

Jordi Armadans / @Jordi\_Armadans

Una simple pregunta. Que, durant molts anys, tenia senzilles i, sobretot, previsibles respostes.

Bàsicament, la pregunta es feia per encetar una conversa sobre la situació política i abordar els factors d'incertesa electoral que poguessin haver-hi. De fet, pocs i petits factors d'incertesa. D'entrada, perquè **la gent no canviava massa de vot: era habitual trobar gent que des de les primeres eleccions havia votat sempre el mateix.**

Tampoc hi havia massa incertesa pel resultat. El sistema de partits era tancat, estable i sense massa sorpreses.

**L'estabilitat política, la norma durant molts anys.**

**A l'Ajuntament de Barcelona, per exemple, sempre guanyava el PSC: això va passar des de les primeres, 1979, fins a les penúltimes, 2007.** Però l'estabilitat encara anava més enllà. I és que des de 1983 fins a 2007, 25 anys, es repeteix exactament el mateix patró: PSC guanya, CiU queda en segon lloc i AP-PP, tercer. Les diferències? Qui era la quarta força: si PSUC-ICV-EUiA o ERC. Però sempre hi ha hagut aquestes cinc forces, menys entre 1983 i 1991, on ERC va quedar-ne fora.

**Al Parlament, en totes les eleccions ha guanyat CiU: des de 1980 fins a les darreres de 2012.** La novetat va ser, és clar, el període entre 2004 i 2010, on se sabia que, en funció del resultat, podia formar-se un acord de govern tripartit de les forces d'esquerra. Però, invariablement, de 1980 a 2010 (30 anys!) va guanyar CiU i el PSC va quedar segon. A molta distància, la tercera, quarta i cinquena força se les disputaven alternativament, el PP, ERC o PSUC-ICV-EUiA. Només unes petites notes de color: la irrupció del CDS el 1988 o de Ciutdans el 2006.

Pel que fa a les eleccions **al Congrés, els resultats a Catalunya eren clars: guanyava el PSC.**

En general, ja es veu, el sistema de partits ha estat fonamentat en la força de CiU i el PSC i, molt llunyanament ERC, PP i ICV-EUiA disputant-se la tercera plaça.

Però, **ara, preguntar 'I què votaràs a les propers eleccions?' no és una pregunta retòrica o una manera indirecta de començar una conversa sobre la política.** Ara, és una pregunta pertinent. De la qual se n'espera, amb interès, la resposta. Fins i tot no acabes de saber amb precisió què votaran alguns dels teus amics més propers. De fet, ni tu mateix ho tens totalment clar.

I és que no és una pregunta fàcil de respondre. ¿Per què?

**La sacsejada.**

Per començar, perquè ni tan sols podem saber a quines eleccions es refereix la pregunta. No sabem en quin ordre votarem. Quines seran les properes eleccions. Sí, toquen les municipals, però abans poden convocar-se unes eleccions avançades al Parlament de Catalunya. I malgrat que sigui altament improbable, el nivell de caos i canvi al qual està sotmesa la política espanyola no permet descartar al 100% que les legislatives al Congrés dels Diputats no acabin avançant-se.

El cert, però, és que hi ha més incerteses. Ja les hem començat a viure: a les anteriors municipals a Barcelona, per primera vegada, el PSC no va guanyar. Ho fa ver CiU.

Al Parlament, amb la sacsejada del procés sobiranista, el 2010 entra Solidaritat Catalana per la Independència i el 2012, a més de la CUP i el reforçament de C's, veiem allò mai vist: la segona plaça és per a una altre partit, ERC.

Però, el més rellevant, és que **no sabem amb precisió allò que abans era molt clar: quina és l'oferta electoral.**

Al marge de CiU i el PP, que semblen ara per ara els més estables, la resta presenta signes de canvi importants. El PSC es presentarà, és clar. Però, una part de membres històrics crítics amb la direcció han creat **MES** que, conjuntament amb **Avancem**, conformen una notable dispersió del socialisme catalanista: ¿què faran? ¿es presentaran per separat? ¿aniran amb coalició amb ERC o ICV-EUiA?

Per cert, i parlant d'ICV-EUiA, tot apunta que acabaran convergint amb **Procés Constituent** i, segurament **Podem**, en la candidatura **Guanyem Barcelona**. I que, tot i ser una candidatura acabada de néixer, podrien fer un excepcional -i, és clar, fa un any impensable- bon resultat i, de retruc, afectar les previsions -també excepcionalment bones- d'ERC. Pel seu cantó, la **CUP** -ara que sembla que descarta anar amb Guanyem- s'atrevirà a presentar-se sola? I **Ciutadans**, ara tindrà opcions reals de, finalment, entrar a l'Ajuntament? Tot és molt obert. I falten molts aspectes per confirmar sobre l'oferta electoral que, finalment, tindrem.

I, en cas que parlem d'unes eleccions al Parlament, hi haurà llista unitària sobiranista? Hi haurà tres llistes (centredreta, centreesquerra i esquerra rupturista) sota un mateix marc sobiranista? **Veurem la ruptura, sempre anunciada però mai concretada, entre CDC i UDC?** O veurem la sortida de Duran d'UDC? **Què faran Podem, ICV-EUiA i Guanyem?** Es presentaran junts? En tot cas, amb quin programa en l'eix nacional? Què passarà amb el PSC, s'haurà reforçat o definitivament afeblit?

Mai, amb una simple pregunta, es podia evidenciar l'espectacular evolució de tot plegat.

Una crisi econòmica devastadora, que ha fet aflorar un model econòmic fràgil i al servei de massa espavilats, l'esgotament del règim del 78, massa caduc i viciat, i el procés sobiranista, **estan canviant brutalment el mapa polític a Catalunya**. I ens aboquen a terratrèmols, canvis d'escenari i sorpreses, que, mai abans, havíem pogut imaginar.

**Jordi Armadans és polítòleg, periodista i activista per la pau**